

ПРОТОКОЛ № 6

засідання *студентського наукового гуртка*
«Економіка та розвиток підприємництва і біржової торгівлі»
кафедри економічної теорії, підприємництва та торгівлі

8 лютого 2024 року

ПРИСУТНІ: керівник гуртка, к.е.н., с.н.с. Руда Т., члени студентського наукового гуртка

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Стартап-проекти та їх роль у розвитку сучасного підприємництва.

Доповідач: керівник студентського наукового гуртка, к.е.н., с.н.с. Руда Т.

СЛУХАЛИ:

1. Керівника наукового студентського гуртка, к.е.н., с.н.с. Руду Т. про сутність та роль стартапів у розвитку сучасного підприємництва. Доповідачка зазначила, що стартап-проекти є одним із важливих чинників розвитку сучасного підприємництва, оскільки, саме вони сприяють створенню нових продуктів, послуг, технологій та бізнес-моделей. У сучасних умовах підприємницьке середовище характеризується високою динамічністю, посиленням конкуренції, швидким розвитком цифрових технологій та постійною зміною потреб споживачів. За таких обставин традиційні підходи до ведення бізнесу не завжди забезпечують достатню гнучкість, тому особливого значення набувають стартапи, здатні швидко реагувати на зміни ринку та пропонувати інноваційні рішення.

Поняття «стартап» зазвичай використовують для позначення нового підприємницького проекту, створеного для пошуку та реалізації масштабованої бізнес-моделі. На відміну від традиційного малого підприємства, стартап орієнтується не лише на отримання доходу від уже відомого продукту чи послуги, а передусім на пошук нової моделі створення цінності. Стартап може виникнути як відповідь на конкретну проблему споживачів, технологічну можливість або суспільний виклик. Його характерними ознаками є інноваційність, високий рівень невизначеності, обмеженість ресурсів, орієнтація на швидке зростання та можливість масштабування.

Однією з головних особливостей стартап-проектів є їхня орієнтація на інновації. Інновація може стосуватися не лише створення принципово нового товару. Вона може проявлятися у використанні нової технології, вдосконаленні процесу виробництва, формуванні нової бізнес-моделі, способу комунікації з клієнтами або організації продажів. Наприклад, цифрові платформи змінили підходи до торгівлі, фінансові технології трансформували

традиційні банківські послуги, а сервіси спільного використання ресурсів сформували нові моделі споживання.

Важливе значення для розвитку стартапу має здатність його засновників визначити реальну проблему та запропонувати ефективний спосіб її вирішення. Саме тому створення стартапу доцільно розпочинати не з розроблення складного продукту, а з дослідження потреб потенційних споживачів. Підприємець має з'ясувати, яку проблему необхідно вирішити, для кого вона є актуальною, які альтернативні рішення вже існують та чому запропонований продукт буде кращим або доступнішим. Такий підхід дозволяє зменшити ризик створення продукту, який не матиме достатнього попиту.

Таож Руда Т. зазначила, що важливим інструментом розвитку стартап-проектів є концепція мінімально життєздатного продукту, або MVP. Її сутність полягає у створенні спрощеної версії продукту з мінімальним набором функцій, необхідних для перевірки основних припущень бізнес-моделі. Отримуючи зворотний зв'язок від перших користувачів, команда може визначити сильні та слабкі сторони своєї пропозиції, внести необхідні зміни та поступово вдосконалити продукт. Таким чином, стартап розвивається не лише на основі теоретичних припущень, а й на основі реальних даних та поведінки споживачів.

Для систематизації основних елементів стартап-проекту широко використовується бізнес-модель. Вона дозволяє визначити цільових клієнтів, ціннісну пропозицію, канали продажу та комунікації, ключові ресурси, партнерів, витрати та джерела доходів. Одним із поширених інструментів є Business Model Canvas, який дає можливість компактно представити логіку функціонування майбутнього підприємства. Для студентів та підприємців-початківців цей інструмент є особливо корисним, оскільки допомагає перейти від загальної ідеї до структурованої концепції бізнесу.

Розвиток стартапу неможливий без належного фінансового забезпечення. На початкових етапах підприємці можуть використовувати власні кошти, підтримку родини та друзів, грантове фінансування, кошти бізнес-ангелів або краудфандинг. Для стартапів із високим потенціалом масштабування важливим джерелом фінансування може бути венчурний капітал. Водночас залучення зовнішніх інвестицій потребує від команди чіткого розуміння ринку, конкурентних переваг, перспектив зростання та фінансових показників. Потенційний інвестор оцінює не лише саму ідею, а й команду, бізнес-модель, технологію, ринок та можливість отримання економічного результату.

Окрему роль у розвитку стартапів відіграє підприємницька команда. Навіть перспективна ідея може залишитися нереалізованою, якщо її учасники не мають необхідних компетентностей або не здатні ефективно взаємодіяти. Успішна команда зазвичай поєднує різні навички: управлінські, маркетингові, фінансові, технологічні та комунікаційні. Важливими є також здатність працювати в умовах невизначеності, готовність до експериментів, уміння аналізувати помилки та швидко адаптуватися до змін.

Стартап-проекти відіграють значну роль у розвитку конкуренції. Нові компанії змушують established businesses переглядати свої продукти, технології та підходи до роботи з клієнтами. Поява інноваційних конкурентів стимулює підприємства інвестувати у дослідження та розробки, цифровізацію, підвищення якості продукції та вдосконалення сервісу. У результаті стартап-активність сприяє не лише розвитку окремих компаній, а й підвищенню ефективності підприємницького середовища загалом.

Важливим результатом діяльності стартапів є створення нових робочих місць. У разі успішного масштабування стартап формує попит на фахівців різних спеціальностей, сприяє розвитку суміжних підприємств та послуг і може стати основою для формування нових секторів економіки. Особливо значним цей ефект є у технологічно орієнтованих сферах, де один успішний проєкт може створити цілу екосистему партнерів, постачальників і сервісних компаній.

Для України розвиток стартап-підприємництва має особливе значення. В умовах економічних викликів, структурних трансформацій та необхідності відновлення країни інноваційні підприємницькі проєкти можуть стати джерелом нових технологій, робочих місць, інвестицій та конкурентоспроможних продуктів. Стартапи можуть сприяти розв'язанню проблем у сфері енергетики, освіти, медицини, оборонних технологій, логістики, аграрного сектору, цифрових послуг та відновлення інфраструктури.

Окрему перспективу становлять соціальні стартапи, які поєднують економічну діяльність із вирішенням суспільних проблем. У цьому випадку підприємницька модель використовується для створення позитивного соціального ефекту. Наприклад, бізнес може створювати продукти для людей з інвалідністю, сприяти працевлаштуванню соціально вразливих груп, розвивати екологічні рішення або забезпечувати доступ до освітніх послуг. Такий підхід демонструє, що сучасне підприємництво може оцінюватися не лише за показниками прибутковості, а й за його внеском у розвиток суспільства.

Перспективним напрямом розвитку стартапів є використання штучного інтелекту та інших цифрових технологій. Штучний інтелект дозволяє автоматизувати окремі бізнес-процеси, аналізувати великі масиви інформації, прогнозувати поведінку споживачів, персоналізувати пропозиції та створювати нові цифрові продукти. Водночас його використання породжує нові виклики, пов'язані із захистом даних, кібербезпекою, авторським правом, достовірністю інформації та етичними аспектами застосування технологій.

Таким чином, стартап-проекти є важливим елементом сучасного підприємництва, оскільки поєднують інновації, підприємницьку ініціативу, технологічні можливості та орієнтацію на потреби споживачів. Їх значення полягає не лише у створенні нових компаній, а й у трансформації існуючих ринків, розвитку конкуренції, формуванні нових робочих місць та пошуку ефективних відповідей на економічні й соціальні проблеми.

Для студентів економічних спеціальностей вивчення стартап-проектів має особливу цінність. Робота над стартап-ідеєю дозволяє одночасно застосувати знання з економіки, менеджменту, маркетингу, фінансів та бізнес-планування. Вона також сприяє розвитку критичного мислення, командної роботи, навичок презентації та здатності приймати рішення в умовах невизначеності. Тому стартап-проекти доцільно розглядати не тільки як інструмент створення нового бізнесу, а і як ефективний механізм формування сучасної підприємницької культури та розвитку економічного потенціалу суспільства.

УХВАЛИЛИ:

1) прийняти до відома наведену інформацію та напрацювати пропозиції бізнес-ідей для стартапу.

Керівник наукового студентського гуртка

Тетяна РУДА